WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 7 czerwca 2007 r.*

W sprawie C-76/06 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 Statutu Trybunału Sprawiedliwości, wniesione w dniu 7 lutego 2006 r.,

Britannia Alloys & Chemicals Ltd, z siedzibą w Gravesend (Zjednoczone Królestwo), reprezentowana przez S. Mobley oraz M. Commonsa, solicitors,

wnosząca odwołanie,

w której drugą stroną jest:

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez F. Castillo de la Torre, działającego w charakterze pełnomocnika, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

* Język postępowania: angielski.

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes izby, E. Juhász, R. Silva de Lapuerta (sprawozdawca), G. Arestis i T. von Danwitz, sędziowie,

rzecznik generalny: Y. Bot,
sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 1 marca 2007 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 W swoim odwołaniu Britannia Alloys & Chemicals Ltd (zwana dalej „Britanią") po pierwsze wnosi o uchylenie wyroku Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 29 listopada 2005 r. w sprawie T-33/02 Britannia Alloys & Chemicals przeciwko Komisji (Zb.Orz. str. II-4973, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem"), w którym Sąd oddalił jej skargę skierowaną przeciwko decyzji Komisji 2003/437/WE z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania na podstawie art. 81 traktatu WE

i art. 53 porozumienia EOG (Sprawa COMP/E-1/37.027 — Fosforan cynku) (Dz.U. 2003, L 153, str. 1, zwanej dalej „sporną decyzją"), i po drugie: stwierdzenie nieważności art. 3 tej decyzji w zakresie, w jakim odnosi się on do Britanni.

Ramy prawne

Rozporządzenie nr 17

2 Artykuł 15 rozporządzenia Rady nr 17 z dnia 6 lutego 1962 r., pierwszego rozporządzenia wprowadzającego w życie art. [81] i [82] traktatu (Dz.U. 1962, 13, str. 204), przewiduje, że:

„1. Komisja może, w formie decyzji, nakładać na przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw kary pieniężne w wysokości 100–5000 jednostek rozliczeniowych, jeśli umyślnie lub na skutek niedbalstwa:

[…]

b) udzielają nieprawdziwych informacji żądanych zgodnie z art. 11 ust. 3 lub 5 […]

[…]

2. Komisja może nałożyć, w drodze decyzji, na przedsiębiorstwa i związki przedsiębiorstw kary pieniężne w wysokości 1000–1 000 000 jednostek rozliczeniowych albo ponad tę kwotę do dziesięciu procent wartości osiągniętego w poprzednim roku gospodarczym [obrotowym] obrotu każdego z przedsiębiorstw uczestniczących w naruszeniu, jeśli umyślnie lub przez niedbalstwo:

a) naruszają art. [81] ust. l lub art. [82] traktatu […]

[…]

Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej należy uwzględnić, oprócz wagi naruszenia, również okres trwania tego naruszenia.

[…]".

Wytyczne

3 Komunikat Komisji, zatytułowany „Wytyczne w sprawie metody ustalania grzywien nakładanych na mocy art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 oraz art. 65 ust. 5 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali" (Dz.U. 1998, C 9, str. 3, zwany dalej „wytycznymi"), stanowi w swej preambule:

„Przedstawione […] w zarysie zasady powinny zapewnić przejrzystość oraz bezstronność decyzji Komisji zarówno w oczach przedsiębiorstw, jak również Trybunału

Sprawiedliwości przy jednoczesnym respektowaniu posiadanego przez Komisję prawa do ustalania grzywien według własnego uznania, w ramach odnośnego prawodawstwa, w granicach 10 % całości obrotu. Jednakże decyzja taka musi być podjęta zgodnie z konsekwentną i niedyskryminacyjną polityką, która jest spójna z celami nakładania grzywien za naruszenia zasad konkurencji.

Nowa metoda określania kwoty grzywny będzie zgodna z następującymi przepisami, które na wstępie określają kwotę podstawową, która będzie zwiększona, tak aby umożliwić wzięcie pod uwagę okoliczności obciążających, oraz zmniejszana, tak aby wziąć pod uwagę okoliczności łagodzące".

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

4 W pkt 1–10 zaskarżonego wyroku Sąd przedstawił okoliczności faktyczne zawisłego przed nim sporu w następujący sposób:

„1 Britannia […], spółka prawa angielskiego, jest spółką córką M. I. M. Holdings Ltd (zwanej dalej »MIM«), spółki prawa australijskiego. W październiku 1993 r. Pasminco Europe (ISC Alloys) Ltd sprzedała MIM swoje udziały w sektorze cynku, która przeniosła je na Britannię. Przedsiębiorstwo to produkowało i sprzedawało produkty na bazie cynku, w tym fosforanu cynku. W marcu 1997 r. Trident Alloys Ltd (zwana dalej »Tridentem«) — niezależna spółka utworzona przez dyrekcję Britanni — kupiła od Britanni udziały w sektorze cynku za kwotę

14 359 072 funtów szterlingów (GBP). Britannia nadal istnieje jako spółka córka MIM, ale zaprzestała prowadzenia wszelkiej działalności gospodarczej i nie osiąga już więc żadnych obrotów.

2 Chociaż skład chemiczny ortofosforanów cynku może się niewiele różnić, stanowią one jednorodny produkt chemiczny określony ogólną nazwą »fosforan cynku«. Fosforan cynku uzyskiwany jest z tlenku cynku i kwasu fosforowego i ma szerokie zastosowanie jako mineralny pigment antykorozyjny w przemyśle farbiarskim. Jest on sprzedawany na rynku jako prosty fosforan cynku lub jako zmodyfikowany lub »aktywny« fosforan cynku.

3 W 2001 r. największa część światowego rynku fosforanu cynku należała do następujących pięciu europejskich producentów: Dr Hans Heubach GmbH & Co. KG (zwany dalej »Heubachem«), James M. Brown Ltd (zwany dalej »James'em Brownem«), Société Nouvelle des Couleurs Zinciques SA (zwanego dalej »SNCZ«), Trident (dawniej Britannia) i Union Pigments AS (dawniej Waardals AS) (zwanego dalej »Union Pigments«).

4 W dniach 13 i 14 maja 1998 r. Komisja przeprowadziła jednocześnie i bez uprzedzenia kontrolę pomieszczeń Heubacha, SNCZ i Tridentu na podstawie art. 14 ust. 2 rozporządzenia Rady nr 17 […].

5 W dniu 11 grudnia 2001 r. Komisja wydała [sporną] decyzję. Decyzja, która została uwzględniona dla celów niniejszego wyroku, to decyzja notyfikowana zainteresowanym przedsiębiorstwom i załączona do skargi […].

6 W [spornej] decyzji Komisja wskazuje, że porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki (zwane dalej »kartelem«) pomiędzy: Britanią (Tridentem począwszy od dnia 15 marca 1997 r.), Heubachem, James'em Brownem, SNCZ i Union Pigments miały miejsce od dnia 24 marca 1994 r. do dnia 13 maja 1998 r. Kartel dotyczył jedynie prostego fosforanu cynku. Uczestnicy kartelu w pierwszej kolejności zawarli porozumienie co do podziału rynku, określając dla producentów limity sprzedaży. W drugiej kolejności ustalali na każdym spotkaniu »minimalne« lub »zalecane« ceny, które w zasadzie stosowali. W trzeciej kolejności doszło też w pewnym stopniu do podziału klientów.

7 Sentencja [spornej] decyzji brzmi następująco:

»*Artykuł pierwszy*

Britannia […], Heubach […], James […] Brown, [SNCZ], Trident […] i [Union Pigments] naruszyły postanowienia art. 81 ust. 1 Traktatu oraz art. 53 ust. 1 Porozumienia EOG, uczestnicząc w nieprzerwanym porozumieniu lub w uzgodnionej praktyce w branży fosforanu cynku.

Okres trwania naruszenia jest następujący:

[…]

b) w przypadku Britanni […]: od dnia 24 marca 1994 r. do dnia 15 marca 1997 r.

[…]

Artykuł 3

Za naruszenie, o którym mowa w artykule pierwszym, nałożone zostają następujące grzywny:

a) Britannia […]: 3,37 miliona EUR;

b) […] Heubach […]: 3,78 miliona EUR;

c) James […] Brown […]: 940 000 EUR;

d) [SNCZ]: 1,53 miliona EUR;

e) Trident […]: 1,98 miliona EUR;

f) [Union Pigments]: 350 000 EUR

[…].«

8 W celu obliczenia kwoty grzywien Komisja zastosowała metodologię przedstawioną w wytycznych […] i komunikat z dnia 18 lipca 1996 r. dotyczący nienakładania grzywien lub obniżenia ich kwoty w sprawach dotyczących karteli (Dz.U. 1996, C 207, str. 4, zwany dalej »komunikatem w sprawie współpracy«).

9 Komisja uznała na wstępie, że w przypadku skarżącej stosowna kwota podstawowa wynosi 3,75 miliona EUR (motyw trzysta trzynasty [spornej] decyzji). Następnie przypomniała ona o granicy, której nie może przekroczyć grzywna zgodnie z art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17, która ma być nałożona na każde z zainteresowanych przedsiębiorstw. W celu ustalenia górnej granicy wynoszącej 10 % wartości obrotu osiągniętego w poprzednim roku obrotowym, przewidzianej przez ten przepis, Komisja w przypadku skarżącej »wzięła pod uwagę jej całkowity obrót za rok obrotowy w dniu 30 czerwca 1996 r., który stanowi najbardziej aktualne i dostępne dane liczbowe odzwierciedlające pełny rok normalnej działalności« (motyw trzysta czterdziesty piąty […]). Z uwagi na ten obrót wynoszący 55,7 miliona EUR (motyw pięćdziesiąty), górna granica grzywny została ustalona na około 5,5 miliona EUR. Ponieważ kwota grzywny przed zastosowaniem komunikatu w sprawie współpracy była niższa od tej granicy, Komisja nie obniżyła jej na tej podstawie.

10 Wreszcie Komisja obniżyła grzywnę o 10 % na podstawie komunikatu w sprawie współpracy (motyw trzysta sześćdziesiąty szósty). Ostatecznie nałożona na skarżącą grzywna wyniosła w ten sposób 3,37 miliona EUR (motyw trzysta siedemdziesiąty)".

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

5 Pismem, które wpłynęło do sekretariatu Sądu w dniu 21 lutego 2002 r., Britannia wniosła skargę mającą na celu częściowe stwierdzenie nieważności spornej decyzji i tytułem żądania ewentualnego, obniżenie kwoty grzywny w niej nałożonej.

6 Zaskarżonym wyrokiem Sąd oddalił skargę.

Żądania stron odwołania

7 W swoim odwołaniu Britannia wnosi do Trybunału o:

— uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie, w jakim oddalono w nim skargę wniesioną przez Britannię;

— stwierdzenie nieważności art. 3 spornej decyzji w zakresie, w jakim odnosi się on do Britanni;

— tytułem żądania ewentualnego, dokonanie zmiany art. 3 decyzji w zakresie, w jakim odnosi się on do Britanni, poprzez uchylenie lub znaczne obniżenie grzywny nałożonej na Britannię;

— w dalszej kolejności, tytułem żądania ewentualnego, przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania zgodnie z oceną prawną wyrażoną w wyroku Trybunału;

— w każdym razie, obciążenie Komisji jej własnymi kosztami oraz kosztami Britanni poniesionymi w postępowaniu w pierwszej instancji, a także w postępowaniu odwoławczym.

8 Komisja wnosi do Trybunału o:

— częściowe odrzucenie odwołania jako niedopuszczalnego, a tytułem żądania ewentualnego, oddalenie go jako bezzasadnego;

— obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami postępowania.

W przedmiocie odwołania

9 Na poparcie swych żądań Britannia podnosi w zasadzie trzy zarzuty oparte odpowiednio na naruszeniu art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17, naruszeniu zasady równego traktowania i naruszeniu zasady pewności prawa.

W przedmiocie zarzutu pierwszego opartego na naruszeniu art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17

Argumentacja stron

10 W zarzucie pierwszym Britannia utrzymuje, że Sąd naruszył prawo stwierdzając, iż w celu ustalenia kwoty grzywny Komisja prawidłowo zastosowała górną granicę 10 %

do obrotu osiągniętego przez Britannię w trakcie roku obrotowego kończącego się w dniu 30 czerwca 1996 r., a nie do obrotu osiągniętego przez nią w roku obrotowym poprzedzającym wydanie spornej decyzji.

11 Britannia twierdzi, że na podstawie faktu, iż nie osiągnęła ona obrotu w roku obrotowym bezpośrednio poprzedzającym wydanie decyzji, Komisja mogła nałożyć na nią tylko grzywnę w wysokości od 1000 EUR do 1 000 000 EUR. W konsekwencji Sąd naruszył prawo stwierdzając, że Komisja nie była zobowiązana odnieść się do obrotu osiągniętego przez Britannię w roku obrotowym kończącym się w dniu 30 czerwca 2001 r.

12 Britannia podkreśla, że przymiotnik „poprzedni" zawarty w art. 15 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 17 dotyczy pełnego roku obrotowego trwającego dwanaście miesięcy, będącego ostatnim w odniesieniu do daty wydania decyzji nakładającej grzywnę.

13 Wnosząca odwołanie utrzymuje, że cel górnej granicy odnoszącej się do obrotu przedsiębiorstwa, przewidzianej w niniejszym przepisie rozporządzenia nr 17, wymaga zastosowania tej granicy do roku obrotowego odzwierciedlającego znaczenie gospodarcze danego przedsiębiorstwa w dniu wydania decyzji przez Komisję. Sąd miał natomiast uznać, że jeżeli dane przedsiębiorstwo nie prowadziło działalności gospodarczej w trakcie roku obrotowego poprzedzającego wydanie decyzji, obrót z tego okresu nie odzwierciedla w żaden sposób znaczenia tego przedsiębiorstwa, a w związku z tym nie powinien stanowić podstawy przy ustalaniu grzywny.

14 Britannia podnosi, że dane znajdujące się w skontrolowanym sprawozdaniu finansowym dla roku obrotowego poprzedzającego wydanie spornej decyzji odzwier-

ciedlają kondycję finansową Britanni na dzień, w którym grzywna została na nią nałożona, tj. na podstawie obrotu równego zeru. W celu ustalenia kwoty grzywny Komisja nie mogła więc oprzeć się na roku obrotowym, w trakcie którego działalność gospodarcza tej spółki była znaczniejsza.

15 Komisja twierdzi, że zgodnie z celem art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17, Sąd w swoim rozumowaniu opiera się na założeniu, że górna granica dotycząca obrotu może być stosowana jedynie, jeżeli przedsiębiorstwo osiągnęło ten obrót w trakcie roku obrotowego poprzedzającego wydanie decyzji zamykającej postępowanie administracyjne.

16 Zdaniem Komisji Sąd słusznie orzekł, że górna granica nie miała zastosowania, ponieważ w ostatnim roku obrotowym przedsiębiorstwo nie uzyskało obrotu i w zakresie, w jakim górna granica 10 % ma na celu odzwierciedlenie zdolności finansowej zainteresowanego przedsiębiorstwa, należy ją stosować, jeżeli istnieje obrót, do którego może być ona odniesiona.

17 Komisja precyzuje, że warunkiem wstępnym zastosowania górnej granicy 10 % jest istnienie obrotu. W razie braku obrotu w trakcie roku obrotowego poprzedzającego wydanie decyzji końcowej staje się koniecznym znalezienie innych kryteriów służących ustaleniu kwoty grzywny.

18 Komisja dodaje ponadto, że ocena Sądu dotycząca kwestii, czy obrót równy zeru stanowi właściwą wskazówkę co do sytuacji gospodarczej Britannii, dotyczy elementu stanu faktycznego, który nie podlega rozpatrzeniu w ramach odwołania.

Ocena Trybunału

19 W ramach zarzutu pierwszego wnosząca odwołanie podnosi, że Sąd naruszył prawo poprzez wykładnię pojęcia „poprzedni rok obrotowy" znajdującego się w art. 15 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 17.

20 Spór pomiędzy stronami przed Trybunałem dotyczy zatem sposobu, w jaki Komisja powinna ustalić znaczenie pojęcia „poprzedni rok obrotowy" w przypadku, w którym nastąpiły istotne zmiany w sytuacji gospodarczej zainteresowanego przedsiębiorstwa w okresie pomiędzy popełnieniem naruszenia a dniem wydania przez Komisję decyzji nakładającej grzywnę.

21 W odniesieniu do rozpatrywanego pojęcia należy podnieść, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, przy dokonywaniu wykładni przepisu prawa wspólnotowego należy brać pod uwagę nie tylko jego brzmienie, lecz także kontekst, w jakim został umieszczony, oraz cele regulacji, której stanowi on część (zob. wyroki z dnia 7 czerwca 2005 r. w sprawie C-17/03 VEMW i in., Zb.Orz. str. I-4983, pkt 41 i z dnia 1 marca 2007 r. w sprawie C-391/05 Jan De Nul, Zb.Orz. str. I-1793, pkt 20).

22 W tym względzie należy przypomnieć, że art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 ma na celu przyznanie Komisji uprawnienia do nakładania grzywien, tak aby umożliwić spełnienie nadanej jej przez prawo wspólnotowe misji nadzorczej (zob. wyrok z dnia 7 czerwca 1983 r. w sprawach połączonych 100/80–103/80 Musique Diffusion française i in. przeciwko Komisji, Rec. str. 1825, pkt 105). Misja ta polega zarówno na ukaraniu czynów niedozwolonych, jak i zapobieganiu ich powtórzeniu (zob. wyrok z dnia 15 lipca 1970 r. w sprawie 41/69 ACF Chemiefarma przeciwko Komisji, Rec. str. 661, pkt 173).

23 Należy dodać, że zgodnie z art. 15 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia nr 17 Komisja jest zobowiązana do uwzględnienia wagi rozpatrywanego naruszenia i okresu jego trwania.

24 Mając na względzie te elementy, Trybunał doprecyzował, że górna granica dotycząca obrotu przedsiębiorstwa, o której mowa w art. 15 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 17, ma na celu uniknięcie dysproporcji grzywien nakładanych przez Komisję w stosunku do znaczenia zainteresowanego przedsiębiorstwa (ww. wyrok w sprawie Musique Diffusion française i in. przeciwko Komisji, pkt 119).

25 Z powyższych rozważań wynika, że w celu ustalenia znaczenia pojęcia „poprzedni rok obrotowy" Komisja — biorąc pod uwagę kontekst oraz cel systemu kar ustanowionego w rozporządzeniu nr 17 — jest zobowiązana dokonać oceny, w każdym rozpatrywanym przypadku, zamierzonego wpływu na zainteresowane przedsiębiorstwo, uwzględniając w szczególności obrót tego przedsiębiorstwa odzwierciedlający jego rzeczywistą sytuację gospodarczą w okresie, w którym zostało popełnione naruszenie.

26 Biorąc pod uwagę niniejsze ramy prawne, Sąd uznał w pkt 38 i 48 zaskarżonego wyroku, że obliczenie górnej granicy grzywny opiera się na założeniu, iż Komisja nie tylko dysponuje informacją o obrocie w ostatnim roku obrotowym, który poprzedza dzień wydania decyzji, ale także że dane te przedstawiają pełny rok normalnej działalności gospodarczej w okresie dwunastu miesięcy.

27 Ponadto w pkt 39 i 49 zaskarżonego wyroku Sąd przywołał pewną liczbę konkretnych przykładów w celu zobrazowania faktu, że Komisja powinna być w stanie odnieść się do obrotu uzyskanego w trakcie pełnego roku normalnej działalności gospodarczej, aby móc zastosować art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17.

28 Gdyby bowiem uwzględniono argumentację wnoszącej odwołanie, prowadziłoby to do takiej wykładni art. 15 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 17, że w sytuacjach, w których nie został osiągnięty obrót w trakcie roku obrotowego poprzedzającego wydanie decyzji przez Komisję, Komisja byłaby zobowiązana do stosowania jedynie części pierwszej tego akapitu, zważywszy że górna granica, o której mowa w części drugiej tego akapitu, nie miałaby związku z obrotem.

29 Jednak taka wykładnia nie uwzględnia nie tylko zakresu uprawnień przysługujących Komisji na podstawie art. 15 ust. 2, ale także faktu, że w pewnych przypadkach obrót w roku obrotowym poprzedzającym wydanie decyzji przez Komisję nie stanowi przydatnej wskazówki co do rzeczywistej sytuacji gospodarczej zainteresowanego przedsiębiorstwa, a tym samym co do właściwego wymiaru grzywny, która ma być na nie nałożona.

30 W związku z tym, jeżeli tak jak w niniejszej sprawie przedsiębiorstwo nie uzyskało obrotu w roku obrotowym poprzedzającym wydanie decyzji przez Komisję, jest ona upoważniona do odniesienia się do innego roku obrotowego, jeżeli w ten sposób będzie w stanie prawidłowo oszacować środki finansowe tego przedsiębiorstwa i zapewnić wystarczająco odstraszający skutek grzywny.

31 Należy dodać, zgodnie z opinią rzecznika generalnego przedstawioną w pkt 74 opinii i zgodnie ze słusznym stanowiskiem Sądu przedstawionym w pkt 40 zaskarżonego wyroku, że ustalenie górnej granicy grzywny nie stanowi prostego wyboru pomiędzy dwoma możliwościami przewidzianymi w art. 15 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 17, tj. pomiędzy maksymalną kwotą grzywny 1 mln EUR i granicą ustalaną poprzez odniesienie do obrotu zainteresowanego przedsiębiorstwa.

32 Sąd więc nie naruszył prawa stanowiąc, że Komisja przy zastosowaniu art. 15 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 17 miała prawo odnieść się do ostatniego pełnego roku obrotowego poprzedzającego wydanie spornej decyzji, tj. roku obrotowego kończącego się z dniem 30 czerwca 1996 r.

33 Należy zatem oddalić zarzut pierwszy powołany przez Britannię na poparcie odwołania.

W przedmiocie zarzutu drugiego opartego na naruszeniu zasady równości traktowania

34 Zarzut ten składa się z dwóch części.

W przedmiocie części pierwszej drugiego zarzutu

— Argumentacja stron

35 W części pierwszej zarzutu drugiego Britannia utrzymuje, że Sąd naruszył zasadę równości traktowania oddalając skargę, ponieważ w spornej decyzji górna granica 10 % ma zastosowanie do ostatniego roku obrotowego, w którym spółka ta została uznana przez Komisję za prowadzącą „normalną działalność gospodarczą", a w przypadku innych przedsiębiorstw biorących udział w kartelu to rok obrotowy poprzedzający wydanie tej decyzji brany był pod uwagę.

36 Britannia twierdzi, że stosowanie górnej granicy dotyczącej obrotu do roku obrotowego innego niż poprzedzający wydanie spornej decyzji nie uwzględnia sytuacji finansowej Britanni w dniu wydania tej decyzji. W dążeniu do poszanowania zasady równego traktowania Komisja powinna była jednak stosować względem wszystkich zainteresowanych przedsiębiorstw górną granicę przewidzianą w art. 15 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 17 do roku obrotowego poprzedzającego wydanie wspomnianej decyzji.

37 Britannia twierdzi, że przeciwnie do stanowiska Sądu, jej obrót równy zeru w trakcie omawianego roku obrotowego stanowi właściwe odzwierciedlenie jej sytuacji gospodarczej z okresu, w którym zostało popełnione naruszenie.

38 Komisja podnosi, że Sąd uznał, iż wnosząca odwołanie znajdowała się w odmiennej sytuacji niż dwa pozostałe przedsiębiorstwa biorące udział w kartelu, zważywszy że górna granica przewidziana w art. 15 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 17 miała zastosowanie do tych przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwa te bowiem uzyskały obrót w trakcie roku obrotowego poprzedzającego wydanie spornej decyzji, co stanowiło wiarygodny wskaźnik ich sytuacji gospodarczej.

39 Komisja podkreśla, że wnosząca odwołanie nie twierdzi, iż znajdowała się w takiej samej sytuacji co wspomniane przedsiębiorstwa, lecz podkreśla jedynie, że jej obrót równy zeru w trakcie rozpatrywanego roku obrotowego odzwierciedlał w sposób dokładny jej sytuację gospodarczą w tamtym okresie. Taka argumentacja podważałaby jednak ustalenie stanu faktycznego dokonane przez Sąd.

— Ocena Trybunału

40 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zasada równego traktowania zostaje naruszona jedynie wtedy, gdy porównywalne sytuacje są traktowane w różny sposób lub gdy różne sytuacje są traktowane w ten sam sposób, chyba że takie traktowanie jest obiektywnie uzasadnione (zob. wyrok z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie C-344/04 IATA i ELFAA, Zb.Orz. str. I-403, pkt 95).

41 W odniesieniu do niniejszej sprawy należy przypomnieć, że dwa przedsiębiorstwa, do których w swojej argumentacji odnosi się Britannia, prowadziły działalność handlową na rynku objętym kartelem jeszcze w momencie wydania spornej decyzji przez Komisję. Ich obrót w trakcie roku obrotowego poprzedzającego wydanie tej decyzji pozwalał więc Komisji na oszacowanie środków finansowych tych przedsiębiorstw i ustalenie ich sytuacji gospodarczej.

42 Jednakże dokonanie takiej oceny nie było możliwe w odniesieniu do Britanni. Zostało bowiem ustalone, że w dniu wydania spornej decyzji znajdowała się ona w zupełnie innej sytuacji niż dwa wspomniane przedsiębiorstwa biorące udział w kartelu.

43 W takich warunkach Sąd słusznie orzekł w pkt 61–63 zaskarżonego wyroku, że Komisja miała prawo inaczej potraktować wnoszącą odwołanie niż dwa wspomniane przedsiębiorstwa, zważywszy na fakt, że w dalszym ciągu prowadziły one działalność, a ich obrót uzyskany w trakcie roku obrotowego poprzedzającego wydanie spornej decyzji stanowił wiarygodny wskaźnik ich sytuacji gospodarczej.

44 Należy dodać, że w ramach obliczania grzywien nałożonych na podstawie art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 różne traktowanie zainteresowanych przedsiębiorstw jest nierozłącznie związane z uprawnieniami przysługującymi Komisji na mocy tego przepisu. W ramach przysługującego Komisji swobodnego uznania jest ona bowiem zobowiązana do indywidualizacji kary na podstawie zachowań i cech właściwych zainteresowanym przedsiębiorstwom w celu zapewnienia w każdym przypadku pełnej skuteczności wspólnotowych zasad konkurencji (zob. podobnie wyrok z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie C-308/04 P SGL Carbon przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. I-5977, pkt 46 i cytowane w nim orzecznictwo).

45 Nie można zatem przychylić się do części pierwszej zarzutu drugiego

W przedmiocie części drugiej zarzutu drugiego

— Argumentacja stron

46 W ramach części drugiej zarzutu drugiego Britannia utrzymuje, że oddalając skargę Sąd naruszył zasadę równości traktowania, ponieważ sporna decyzja jest sprzeczna z wcześniejszą praktyką administracyjną w podobnych sprawach w zakresie, w jakim określa rok obrotowy, do którego znajduje zastosowanie górna granica 10 %.

47 Britannia twierdzi, że zdaniem Sądu Komisja miała prawo odstąpić od swojej dotychczasowej praktyki w tej dziedzinie, ponieważ sytuacja Britanni nie była porównywalna do sytuacji zainteresowanych przedsiębiorstw, na które zostały nałożone grzywny w innych sprawach.

48 Na poparcie części drugiej zarzutu drugiego Britannia odnosi się do trzech rodzajów sytuacji.

49 Po pierwsze, Britannia uważa, że jej sytuacja była porównywalna do sytuacji przedsiębiorstw zamieszanych w kartel w innych sprawach, które bez przerwania ciągłości przekazały działalność innemu podmiotowi prawa handlowego.

50 Po drugie, Britannia uważa, że została potraktowana w sposób dyskryminujący w porównaniu do innych przedsiębiorstw, których obrót także uległ zmniejszeniu.

51 Po trzecie, Britannia utrzymuje, że nie została potraktowana w taki sam sposób jak przedsiębiorstwo, którego dotyczyła decyzja Komisji 1999/271/WE z dnia 9 grudnia 1998 r. dotycząca postępowania na podstawie art. [81] traktatu WE (IV/34.466 — Greckie promy) (Dz.U. 1999, L 109, str. 24).

52 W odniesieniu do ostatniego argumentu Britannia podnosi, że wspomniane przedsiębiorstwo wycofało się z rynku przed wydaniem decyzji przez Komisję. Ponieważ obrót tego przedsiębiorstwa w poprzednim roku obrotowym był niedostępny, Komisja, powołując się na art. 14 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 17, nałożyła na nie grzywnę w kwocie 1 mln EUR. W związku z tym Britannia nie powinna się znaleźć w sytuacji mniej korzystnej od sytuacji tego przedsiębiorstwa.

53 Komisja twierdzi, że kwestia, czy sytuacja wnoszącej odwołanie jest porównywalna do sytuacji innych przedsiębiorstw, których dotyczyły wcześniejsze decyzje, stanowi zagadnienie faktyczne, w przedmiocie którego Sąd rozstrzygnął w zaskarżonym wyroku, i które w związku z tym nie może podlegać ponownej ocenie Trybunału w ramach odwołania.

54 W odniesieniu do argumentu pierwszego opartego na przekazaniu działalności Komisja podnosi, że Sąd orzekł, iż wnosząca odwołanie nie znajdowała się w porównywalnej sytuacji do innych przedsiębiorstw, których dotyczyły wcześniejsze decyzje, ponieważ w przeciwieństwie do nich Britannia nie uzyskała żadnego obrotu w trakcie roku obrotowego poprzedzającego wydanie spornej decyzji.

55 W odniesieniu do argumentu drugiego, zgodnie z którym Britannia nie została potraktowana w taki sam sposób co inne przedsiębiorstwa, których obrót uległ zmniejszeniu, Komisja podkreśla, że argument ten nie został podniesiony przez wnoszącą odwołanie w postępowaniu przed Sądem.

56 Wreszcie w odniesieniu do argumentu trzeciego opartego na decyzji 1999/271, Komisja przypomina, że został on oddalony przez Sąd. Wcześniejsza praktyka decyzyjna Komisji nie mogła służyć jako podstawa prawna dla ustalenia grzywien w dziedzinie konkurencji, biorąc pod uwagę, że jest ona określona wyłącznie w art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17. W konsekwencji wykładnia tego przepisu dokonana w ramach wcześniejszej sprawy na korzyść danego przedsiębiorstwa nie może stanowić elementu prawnego mogącego ustanowić obowiązek takiego samego traktowania innego przedsiębiorstwa w późniejszej sprawie.

— Ocena Trybunału

57 Należy przypomnieć, że zgodnie z pkt 44 niniejszego wyroku, w celu obliczania grzywny nałożonej na przedsiębiorstwa biorące udział w kartelu, różne traktowanie tych przedsiębiorstw jest nierozłącznie związane z przysługującym Komisji uprawnieniem do swobodnej oceny w tej dziedzinie.

58 W odniesieniu do dwóch pierwszych argumentów powołanych przez Britannię, zgodnie z którymi Komisja odstąpiła od swojej wcześniejszej praktyki administracyjnej, należy podnieść, że Sąd w pkt 61 zaskarżonego wyroku orzekł, iż wnosząca odwołanie nie znajdowała się w sytuacji porównywalnej do sytuacji przedsiębiorstw, których dotyczyły wcześniejsze decyzje Komisji, ponieważ Britannia nie osiągnęła żadnego obrotu w trakcie roku obrotowego poprzedzającego wydanie spornej decyzji.

59 W tych warunkach Sąd słusznie stwierdził we wspomnianym pkt 61, że Komisja miała prawo potraktowania Britanni inaczej, niż zostały potraktowane wspomniane przedsiębiorstwa.

60 W odniesieniu do argumentacji wnoszącej odwołanie opartej na decyzji 1999/271, należy także stwierdzić, że nawet jeżeli sytuacja przedsiębiorstwa, którego dotyczyła ta decyzja, była zbliżona do sytuacji Britanni, z utrwalonego orzecznictwa Trybunału powołanego w pkt 201 i 205 wyroku z dnia 21 września 2006 r. w sprawie C-167/04 P JCB Service przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. I-8935 wynika, że praktyka decyzyjna Komisji nie stanowi ram prawnych dla grzywien w dziedzinie konkurencji i że decyzje dotyczące innych spraw mają jedynie charakter informacyjny, jeżeli chodzi o ewentualne istnienie dyskryminacji, zważywszy że jest mało prawdopodobne, iż okoliczności charakteryzujące te sprawy, takie jak rynki, produkty, zainteresowane przedsiębiorstwa i brane pod uwagę okresy, są identyczne.

61 Należy dodać, że przedsiębiorstwa, których dotyczy postępowanie administracyjne mogące zakończyć się nałożeniem grzywny za naruszenie wspólnotowych zasad konkurencji, nie mogą opierać swych uzasadnionych oczekiwań na fakcie, że Komisja nie przekroczy poziomu grzywien stosowanego dotychczas, ani na metodzie obliczania grzywien. Trybunał ponadto doprecyzował w tym względzie, że przedsiębiorstwa muszą brać pod uwagę możliwość, że w każdej chwili Komisja zdecyduje podnieść wysokość grzywien w stosunku do poziomu stosowanego w przeszłości (zob. wyrok z dnia 28 czerwca 2005 r. w sprawach połączonych C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P Dansk Rørindustri i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. I-5425, pkt 228 i 229).

62 Mając na uwadze całość powyższych rozważań, Sąd nie naruszył prawa stwierdzając, że Komisja nie naruszyła zasady równego traktowania przy ustalaniu roku obrotowego, do którego ma zastosowanie górna granica 10 %.

63 Część druga zarzutu drugiego jest zatem nie do przyjęcia.

64 Zarzut drugi podniesiony przez Britannię na poparcie odwołania należy zatem oddalić w całości.

W przedmiocie zarzutu trzeciego opartego na naruszeniu zasady pewności prawa

65 Zarzut trzeci podniesiony przez Britannię na poparcie odwołania składa się także z dwóch części.

W przedmiocie części pierwszej zarzutu trzeciego

— Argumentacja stron

66 W ramach części pierwszej zarzutu trzeciego Britannia twierdzi, że oddalając skargę Sąd naruszył zasadę pewności prawa, ponieważ w spornej decyzji w celu ustalenia górnej granicy obrotu, o której mowa w art. 15 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 17, Komisja uwzględniła inny rok obrotowy niż ten poprzedzający wydanie tej decyzji.

67 W szczególności Britannia twierdzi, że Sąd naruszył prawo orzekając, iż odstąpienie przez Komisję dosłownego rozumienia art. 15 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 17 i oparcie się na roku obrotowym innym niż rok poprzedzający wydanie spornej decyzji nie stanowi naruszenia zasady pewności prawa.

68 Britannia utrzymuje, że nie można było przewidzieć, iż Komisja miała zamiar odnieść się do innego roku niż wspomniany rok obrotowy. W tym względzie podejście Sądu stwarza istotną niepewność prawa, zważywszy że przedsiębiorstwa objęte dochodzeniem Komisji nie miały możliwości ustalenia właściwego roku odniesienia służącego przy ustaleniu górnej granicy grzywny.

69 Britannia dodaje, że jedyny sposób, w jaki można zagwarantować spójną i przewidywalną praktykę administracyjną, polega na stosowaniu górnej granicy przewidzianej w art. 15 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 17 do roku obrotowego poprze-

dzającego wydanie decyzji przez Komisję bez względu na okoliczności, nawet jeżeli taka wykładnia powoduje stosowanie granicy, o której mowa w tym przepisie, do obrotu równego zeru.

70 Komisja uważa, że można było przewidzieć dokonaną przez nią wykładnię art. 15 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 17, biorąc pod uwagę, że górna granica ustalona w tym przepisie stosowana jest do obrotu uzyskanego w trakcie roku obrotowego poprzedzającego wydanie decyzji zamykającej fazę administracyjną postępowania, a wnosząca odwołanie nie uzyskała obrotu w trakcie tego roku.

71 Komisja twierdzi, że pojęcie przewidywalności grzywien oznacza, iż przedsiębiorstwa muszą być w stanie oszacować konsekwencje swoich czynów przed ich wykonaniem. W niniejszej sprawie, w momencie gdy wnosząca odwołanie zdecydowała się popełnić naruszenie, jej obrót w niewielkim stopniu różnił się od obrotu stosowanego w celu obliczenia górnej granicy 10 %, tj. wynosił 55,7 mln EUR w roku obrotowym kończącym się w czerwcu 1996 r.

72 Komisja podsumowuje więc, że w okresie, w którym zarzucane Britanni naruszenie zostało popełnione, mogła ona przypuszczać, że gdyby w tym czasie naruszenie zostało ujawnione i ukarane, Britannia musiałaby zapłacić grzywnę w wysokości 5,5 mln EUR.

— Ocena Trybunału

73 Należy stwierdzić, że argumentacja Britanni stanowi zasadniczo ponowne sformułowanie całości argumentów przedstawionych w ramach zarzutu pierwszego opartego na naruszeniu art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 17 powołanego na poparcie niniejszego odwołania.

74 W związku z tym, zgodnie z pkt 32 niniejszego wyroku, w którym zarzut pierwszy został uznany za bezzasadny, argumenty podniesione przez wnoszącą odwołanie na poparcie części pierwszej zarzutu trzeciego są także bezzasadne.

75 Nie można zatem przychylić się do części pierwszej zarzutu trzeciego.

W przedmiocie części drugiej zarzutu trzeciego

— Argumentacja stron

76 W części drugiej zarzutu trzeciego Britannia twierdzi, że oddalając skargę Sąd naruszył prawo, ponieważ sporna decyzja stanowi naruszenie praw podstawowych. W odniesieniu do sankcji o charakterze karnym pewność prawa stanowi bowiem prawo podstawowe, któremu poświęcony jest art. 7 ust. 1 Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., a także art. 49 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej proklamowanej dnia 7 grudnia 2000 r. w Nicei (Dz.U. C 364, str. 1).

77 Komisja utrzymuje, że ta część zarzutu trzeciego jest nowa i nie została podniesiona przed Sądem.

78 Komisja dodaje, że mając na uwadze fakt, iż obrót Britanni w okresie, w którym zostało popełnione naruszenie, tj. pomiędzy 1994 r. a 1997 r., wynosił około 55 mln EUR, przedsiębiorstwo to mogło się więc spodziewać w przypadku ujawnienia

kartelu grzywny o maksymalnej wysokości 5,5 mln EUR. Zważywszy, że Britannia nie była w stanie przedstawić swojego obrotu z roku obrotowego poprzedzającego wydanie spornej decyzji, nie mogła tym samym twierdzić, że spodziewała się grzywny o określonej wysokości.

— Ocena Trybunału

79 Należy przypomnieć, że zasada pewności prawa wymaga, aby zasady prawa wspólnotowego były jasne i dokładne, tak aby zainteresowane podmioty miały orientację w stanie prawnym i stosunkach prawnych wynikających ze wspólnotowego porządku prawnego (zob. wyrok z dnia 15 lutego 1996 r. w sprawie C-63/93 Duff i in., Rec. str. I-569, pkt 20).

80 W odniesieniu do wspólnotowych reguł konkurencji Sąd w pkt 70 zaskarżonego wyroku przypomniał, że przepisy regulujące wprowadzenie ich w życie, a w szczególności rozporządzenie nr 17 i wytyczne, pozwalają przedsiębiorstwom przewidzieć z całą pewnością konsekwencje finansowe mogące wyniknąć z naruszenia wspomnianych reguł.

81 Sąd słusznie zatem uznał w pkt 73 zaskarżonego wyroku, że zasada pewności prawa nie mogła dać wnoszącej odwołanie gwarancji, że konsekwencją zaprzestania działalności gospodarczej w sektorze cynku będzie uniknięcie nałożenia grzywny za popełnione naruszenie. Britannia z całą pewnością była w stanie przewidzieć, że zostanie na nią nałożona grzywna, ponieważ popełnione przez nią naruszenie reguł konkurencji było oczywiste, a także że grzywna ta zostanie ustalona na podstawie nie tylko wagi i okresu trwania naruszenia, lecz również na podstawie okoliczności właściwych temu przedsiębiorstwu.

82 Britannia nie podnosi żadnego argumentu ani innego elementu mogącego wykazać, że ocena dokonana przez Sąd w pkt 73 zaskarżonego wyroku stanowi naruszenie prawa.

83 Ponadto mając na względzie uprawnienia dyskrecjonalne, jakimi dysponuje Komisja w tej dziedzinie, dane przedsiębiorstwo, które brało udział w kartelu, nie może mieć pewności co do wysokości grzywny, która może być na nie nałożona przez Komisję w ramach stosowania przepisów rozporządzenia nr 17.

84 W tych okolicznościach fakt, że Britannia nie była w stanie dowiedzieć się wcześniej, jaki rok zostanie uznany za właściwy rok odniesienia w celu ustalenia górnej granicy grzywny, nie stanowi sam w sobie naruszenia zasady pewności prawa.

85 Nie można zatem przychylić się do części drugiej zarzutu trzeciego.

86 W związku z tym należy oddalić zarzut trzeci powołany przez Britannię na poparcie odwołania.

87 Z powyższych rozważań wynika, że odwołanie należy oddalić w całości.

W przedmiocie kosztów

88 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie Britanni kosztami postępowania, a Britannia przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

1) Odwołanie zostaje oddalone.

2) Britannia Alloys & Chemicals Ltd zostaje obciążona kosztami postępowania.

Podpisy